Jüdische Pester Zeitung.

דיעזעס בלאטט ערשיינט
דרייאמאל וואכענטליך
(מאנטאג, מיטטוואך אונד פרייטאג)
אונד קאסטעט
פיר עסטרייך-אונגארן
גאנציעהריג 10 גולדען עסט.-וועהר.
האלביעהריג 5 " " "
פירטעליאהריג 2 גול' אונד 50 קר' ע.-וו.
פירים אויסלאנד
גאנציעהריג 11 גולדען עסט.-וועהר.
האלביעהריג 5 גול' אונד 50 קר' ע.-וו.
פירטעליאהריג 2 " " 75 " " "

יודישע
פעסטער צייטונג

אויף דיעזע צייטונג קאנן מאן
יעדען טאג
פרענומעריערען
אונד דער פרענומעראציאנס-בעטראג
בעגיננט מיט דעם עסטפאלגענדען דעם
ערסטען בלאטטעס.
די רעדאקציאן בעפינדעט
זיך אין
פעסט
אלט-גאססע נו' 1.
וואהין מאן אויך די פרענומעראציאנס-געלדער צו זענדען בעליעבע.

Nr. 76, אכטער יאהרגאנג — פעסט, פרייטאג ה' תמוז ה.ת'ר'ל'ו'. — Pest, den 30. Juni 1876.

דער קריעג איזט דא!

וויר געהען זעהר ערנסטען אונד ערייגניס־רייכען טאגען ענטגעגען. פאָר זעכס יאהרען, ביים אויסברוכע דעם גראָסען דייטש־פראנצאָזישען קריעגעס, וואר אונזערע לאגע היער ניכט זאָ קריטיש אלס יעטצט. דאמאלס האטטען וויר נאָך גוטע אונד געזעגנעטע ערנטע־יאהרע הינטער אונס, דאס געשעפט אונד דער האנדעל שטאנדען אין פאָללער בליטהע, דער פאָלקס־וואָהלשטאנד שטייגערטע זיך צו איינעם נאציאָנאל־רייכטהום, דער אונגארישע שטאאט וואוסטע נאָך ניכט פאָן איינעם דעפיציט, אונד עס וואר די געגרינדעטע אויסזיכט פאָרהאנדען, דאס דער קריעג זיך בלאָס אויף דייטשלאנד אונד פראנקרייך בעשרענקען ווערדע, אָהנע אויך אונזערע מאָנארכיע אונד אנדערע שטאאטען מיטהינייננציעהען. — וויא גאנץ אנדערס שטעהען היינטע אונזערע פערהעלטניססע! געלד־נאָטה — קרעדיט־מאנגעל — שילדען ביז איבער דען קאָפף — איננעהייערעס שטאאטס־דעפיציט — איננערע אונרוהען — אונד נון דער קריעג אן אונזערען זיד־גרענצען, אין דען זיך אונזערע מאָנארכיע א י י נ מ י ש ע ן מ ו ז! — וויר זאגען: „איינמישען מוס", וויל נאָך דער בעהויפטונג דער גראָסטען שטאאטס־מעננער, אנגעזיכטס דער נון זאָ שארף צוגעשפיטצטען פאָרגענגע אן אונזערער זיד־גרענצע, איינע ווייטערע צוריקהאלטונג אונזערער מאָנארכיע צור אונמאָגליכקייט געוואָרדען איזט.

נאָך אין לעטצטער שטונדע האבען זיך די זעממטליכען אייראָפעאישען מעכטע די גראָסטע מיהע געגעבען, אום דען קריעג צווישען דען זידסלאווען אונד דען טירקען צו פערהינדערן. נאמענטליך פיר ענגלאנד, וועלכעס אין לעטצטערער צייט די גראָסטען אנשטרענגונגען מאכטע, אום די טירקייא צו שטערקען אונד די רוהע אונד ארדנונג וויעדער הערצושטעללען, קאָממט דיעזער נייא אויסברעכענדע סערביש־טירקישע קריעג זעהר אונגעלעגען. ענגלאנד זעלבסט פערזוכטע דאהער יעטצט, זיך מיט רוסלאנד אין נייע אויסגלייכס־פערהאנדלונגען איינצולאססען, דאמיט עס נאָך אין לעטצטעם אויגענבליקע דען סערבישען קריעג צוריקהאלטען זאָלל. דיעזע ענגליש־רוסישען פריעדענס־פערהאנדלונגען ווערען אויך באלד צום אבשלוסע געקאָממען — אונד נון איזט היער געסטערן פריה פאָלגענדע, האָכוויכטיגע דעפעשע איינגעטראָפפען:

די האָפפנונג אויף איינע פערשטענדיגונג צווישען ענגלאנד אונד רוסלאנד האט פלאָטצליך איינען שטארקען שטאָס ערליטטען. דער רוסישע קאיזער האט מיטטוואָך פאָן דעם רוסישען גענעראל־קאָנזול איינע דעפעשע ערהאלטען, אין וועלכעם עס הייסט, דאס איין שיפף מיט ענגלישען וואפפען אין דען טירקישען האפען איינגעלויפען איזט, אונד דיעזע פיעלען וואפפען וואורדען זאָגלייך דורך דען ענגלישען אדמיראל דעם טירקישען גענעראל מוקטהאר פאשא צוגעשטעללט. אויסערדעם האט נאָך ענגלאנד איינע מילליאָן שטערלינג דער טירקישען קריעגס־קאססא געשיקט. — דא נון ענגלאנד ביז יעטצט זיינע אונטערשטיטצונג דער טירקייא לייגנעטע, זאָ וואורדע דער רוסישע קאיזער דורך דיעזע נאכריכט זיינעם גענעראל־קאָנזולס זאָ זעהר ערביטטערט, דאס ער אויגענבליקליך דען בעפעהל ערטהיילטע, פיר סערביען פיער מילליאָנען רובעל צו שיקען.

היעמיט בלייבט אלזאָ דער קריעג אונפערמיידליך! — סערביען, וועלכעס אויך ביזהער נור דורך די אויפרייצונג דער רוסישען אגענטען אין דען קריעג געדרענגט וואורדע, שאָפפט יעטצט דורך דיעזע ווייטערע רוסישע אונטערשטיטצונג נייע קראפט אונד פרישען מוטה. פיער מילליאָנען רובעל, דאס איזט מעהר אלס זעכס מילליאָנען גולדען! דיעזע סוממע קאנן יעטצט דאס ארמע סערביען זעהר גוט געברויכען. דער סערבישע געזאנדטע, דער נאָך פאָר אויסברוך דעם קריעגעס נאָך קאָנסטאנטינאָפעל העטטע רייזען זאָללען, אום פאָם סולטאן בעדייטענדע נאכגיעביגקייטען צו פערלאנגען, האט זיך יעטצט די זאכע איבערלעגט אונד איזט אין בעלגראד געבליעבען, אום זאָפאָרט אָהנע פיעלע פערהאנדלונגען דען קריעג צו בעגיננען. — אָבוואָהל דער אייגענטליכע קריעג ערסט געגען דען 4־טען יולי בעגיננען זאָללטע, האבען דאָך שאָן איינצעלנע סערבישע ארמעע־אבטהיילונגען די גרענצע איבערשריטטען, זאָ דאס זיא זיך בערייטס אויף טירקישעם געביעטע בעפינדען.

די פערבינדונג צווישען סערביען אונד מאָנטענעגראָ איזט שאָן זיכער אונד געוויסס. מאָנטענעגראָ שיקט פאָרלייפיג 15000 מאנן אין דען קריעג. די צווייא רעוואָלוציאָנערען טירקישען פראָווינצען, נעמליך באָסניען אונד די הערצעגאָווינא, שליעסען זיך עבענפאללס דיעזען ביידען פירסטענטהימערן אן. די הערצעגאָווינא האט בערייטס דען פירסטען פאָן מאָנטענעגראָ צום רעגיערענדען פירסטען דער הערצעגאָווינא, אונד באָסניען האט דען פירסטען פאָן סערביען צום רעגיערענדען פירסטען פאָן באָסניען אויסגערופען.

איינע בעלגראדער דעפעשע פאָם 28־טען יוני מעלדעט: פירסט מילאן בעהאלט דאס אָבער־קאָממאנדאָ איבער די געזאממטע ארמעע. אים פאללע זיך די סערבישע ארמעע נאָך איינער ניעדערלאגע צוריקציעהען מיסטע, זינד בערייטס צווייא שטארקע פעסטונגען אלס צופלוכטס־ארט בעשטיממט. דעם סערבישען דאָנוי־אופער ענטלאנג זינד שאנצען אויפגעוואָרפען, די מיט פיעלען קאנאָנען געדעקט זינד. מאן בעאיילט זיך די פעלד־פריכטע רעכטצייטיג איינצוברינגען. די יונגע פרויא דעס פירסטען מילאן האט זיך אן די שפיטצע דער בעלגראדער דאמען געשטעללט, אום אללע פאָרזאָרגע פיר די קריעגס־פערוואונדעטען צו טרעפפען.

איינע קאָנסטאנטינאָפלער אמטליכע דעפעשע פאָם 27. יוני מעלדעט: די אן דער סערבישען גרענצע אויפגעשטעללטען טירקישען ארמעע־אבטהיילונגען ערהיעלטען בעפעהל, זיך בערייט צו האלטען, אום ביים ערסטען צייכען דען קריעג צו ערעפפנען. מאן האָפפט היער אויף דאס איינטרעפפען ענגלישער ארמעען אונד מאן האט בערייטס דורך נייע ליעפערונגס־פערטרעגע פיר איהרע פערפפלעגונג געזאָרגט. די טירקישע ארמעע איזט מיט דען בעסטען הינטערלאדער־געוועהרען פערזעהען. דער סולטאן פאָן טוניס (נאָרד־אפריקא) האט דעם טירקישען סולטאן זיינע מיטהילפע פערשפראָכען.

איינע געסטריגע פאריזער דעפעשע מעלדעט: טראָטץ דער גראָסען רוסישען אונטערשטיטצונג אונד טראָטץ דעם געלינגענס דער צוואנגס־אנלייהע זוכט די סערבישע רעגיערונג דאָך נאָך איינע נייע אנלייהע אויפצונעהמען. דער סערבישע געזאנדטע, דער וועגען אויפנאהמע איינער אנלייהע היערגעשיקט וואורדע, זאגטע, דאס די באלדיגע בעזיעגונג דער טירקייא איינע געוויססע זאכע זייא, עס זייא אללעס פאָרבערייטעט, בינגען קירצער צייט די טירקען נאָך דעם אָסטען צו פערדרענגען. עס זאָלל דאנן איין בולגאריש־סערביש־מאָנטענעגרינישער בונד געשטיפטעט אונד דער רוסישע קאיזער אלס „פראָטעקטאָר" דיעזעס בונדעס אויסגערופען ווערדען. דיעזער סערבישע געזאנדטע מאכטע אויך די אויסזאגע, דאס עסטערייך־אונגארן עבענפאללס אין דיעזען קריעג מיטפערוויקעלט ווערדען ווירד. עסטערייך־אונגארן ווירד וואהרשיינליך געגען די סערבען צו קעמפפען האבען, אבער דער סערבישע בונד זייא אויך פיר דיעזען פאלל גערישטעט.

וויר ווערדען אלזאָ וואהרשיינליך ניכט בלאָס איינען סערביש־טירקישען, זאָנדערן אויך איינען רוסיש־ענגלישען קריעג האבען, אונד די איבריגען אייראָפעאישען מעכטע ווערדען זיך טהיילס אום ענגלאנד אונד טהיילס אום רוסלאנד שאארען. פראנקרייך, איטאליען אונד עסטערייך־אונגארן ווערדען וואהרשיינליך אויף זייטע ענגלאנדס זיין; פאָן דייטשלאנד וויים מאן נאָך ניכט, אָב עס אויף זייטע רוסלאנדס זיין ווערדע. קורץ: עס קאָננטע היער איין אייראָפעאישער קריעג ענטשטעהען.

אין דער ענגלישען אָבער־הויז־זיטצונג פאָם 28־טען יוני האטטע בערייטס דער מיניסטער איינגעשטאנדען, דאס ענגלאנד גראָסע קריעגס־ריסטונגען מאכע. אללע ענגלישען אינזעלן אים מיטטעללענדישען מעערע ווערדען בעפעסטיגט אונד מיט קריעגס־שיפפען אומגעבען. די אן דער זידליכסטען שפיטצע שפאניענס ליעגענדע ע נ ג ל י ש ע פעסטונג ג י ב ר א ל ט א ר וואורדע אין דען לעטצטען טאגען נאָך בעדייטענד בעססער פערשטערקט אונד בעפעסטיגט.

ג י ב ר א ל ט א ר איזט איין פאָר־געבירגע אן דער זידליכסטען שפיטצע פאָן שפאניען. אויף אונזערער קארטע פאָן אייראָפא קאנן דער לעזער זעהען, וויא די זיד־שפיטצע פאָן שפאניען מיט דער נאָרד־שפיטצע פאָן אפריקא בייגאהע צוזאממענקאָממען, אונד נור די שמאלע מעער־ענגע, וועלכע דאס מיטטעללענדישע מיט דעם אטלאנטישען מעערע פערבינדעט, טרענגט דיעזע צווייא שפיטצען. דיעזע זיד־שפיטצע שפאניענס האט ענגלאנד נאָך אים יאהרע 1704 פיר זיך עראָבערט. די ענגלישע פעסטונג ליעגט דאָרט אויף איינעם 1439 פוס האָהען פעלזען, דער נור פאָן דער וועסטזייטע ערשטייגבאר איזט, אונד דיעזע פעסטונג קאָננטע נאָך קיינע פרעמדע מאכט אויף דער וועלט אייננעהמען. פאָן דיעזער פעסטונג אויס בעהערשט ענגלאנד דען איינגאנג אינ'ס מיטטעללענדישע מעער, זאָ דאס ענגלאנד פאָן דאָרט אויס דאס גאנצע מיטטעללענדישע מעער פיר פרעמדע שיפפע אבשפערען קאנן. ווענן ענגלאנד ניכט וויל, קאנן רוסלאנד נור פאָן זיינעם זידען, פאָם שווארצען מעערע, זיינע שיפפע נאָך דעם נאָרדען דער טירקייא שיקען, אבער ניכט דורך דאס מיטטעללענדישע מעער נאָך דעם זידען דער טירקייא.

עס איזט זאָנדערבאר אונד מערקווירדיג! ווענן מאן זיך אויף דער קארטע זאָ אנזיעהט, וויא ווייט עס פאָן דער זיד־שפיטצע שפאניענס נאָך דער טירקייא איזט, דאנן קאנן מאן ערסט איבער די ענגלישע זעע־מאכט שטוינען, וויא זיא שאָן פאָן גיבראלטאר אויס די טירקייא שיטצען קאָננע. אונד זאָללטע בייא איינעם רוסיש־ענגלישען קריעגע

ציינען ווירדע, אונד דאס פֿיעללייכט דער ערסטע קאַוואַליער איהר דיא דיאמאנטען אויף איינער טאססע נאכטראגען ווערדע, דיא אויף איהרער פֿערזאָן קיינען פלאַטץ מעהר פֿינדען. אונד זיעהע! אנשטאטט דער עררוואַרטעטען, מיט גאָלד אונד עדעלשטיינען בעדעקטען דאמע, קאם איינע ליעבליכע אונד זאנפֿטע פֿרויא גאַנץ איינפֿאַך געקליידעט. זיא טרוג איין איינפֿאַכעס שוואַרצעס זיידענקלייד אָהנע אללען שמוק, זאָגאר אָהנע אָהרגעהענגע. איינינע טאגע שפעטער ערשיען דיא יונגע באראָנין ביים פֿפֿערדע-וועטטרענגען, וואָ זיא זיך דורך איהרע איינפֿאַכהייט אונד ליעבענסווירדיגקייט איבעראלל זעהר בעליעבט מאַכטע. — דיא ערסטען דאמען דער רעזידענץ בעאיילטען זיך, זיא דורך איהרע איפֿמערקזאמקייט אויסצוצייכנען, אונד דיא גרעפֿין אנדראשי גינג מיט איהר ארם אין ארם שפאַציערען. — אונד ראָטהשילד בערייט דאָך ניכט, דאס ער דעם געבאָטע זיינער פֿאַמיליע געפֿאָלגט איזט!

*(גאָאדעלט!) זיינע מאיעסטעט האט מיט אללערהאָכסטער ענטשליעסונג פֿאָם 21-טען יוני דעם קראשאָווער גרונדבעזיטצער דעם סאטהמארער קאָמיטאטעס, נאמענס סאלאמאָן מאַיער, אלס אנערקעננונג דער פֿערדיענסטע, וועלכע דערזעלבע זיך אום דיא פֿאָרדערונג דער אָפֿפֿענטליכען אנגעלעגענהייטען ערוואָרבען, פֿיר איהן אונד זיינע געזעטצליכען נאכקאָממען דען אונגארישען אדעל פֿערליעהען מיט דער ערלויבניס, זיך „דע טשענגערי" צו הייסען.

*(יודענהאס דער עפּעריעסער שטאדט-בעהאָרדע.) אין עפּעריעס האטטע זיך איינע יידישע לעהרערין מיט איינעם געזוכע אן דיא שטאדט-בעהאָרדע וועגען פֿערלייהונג איינער שטעללע אין דער שטעדטישען קינדער-שולע געווענדעט; דיא שטאדט-בעהאָרדע אבער אנטוואָרטעטע איהר, זיא קאָננטע ניר דאנן דיעזע שטעללע מיט 250 גילדען יאהרעס-געהאלט בעקאָממען, ווענן זיא זיך טויפֿען ווירדע. (אלזאָ זאָ וועניג פֿערשפריכט מאן שאָן אין עפּעריעס פֿיר דאס טויפֿען! דיא ניכט-יידישע רעליגיאָן מוס דאָרט שאָן זעהר בילליג זיין, דענן פֿאַר צייטען פֿפֿלעגטע מאן פֿיר'ס טויפֿען טויזענדער צו פֿערשפרעכען.) —

*(יידישע וואָהלטהעטיגקייט.) אין טאָפּאָליא (באטשער קאָמיטאט) האט דיא דאָרט פֿערשטאָרבענע איזראעליטישע פֿרויא באש דער איזראעליטישען געמיינדע 600 גילדען פֿיר וואָהלטהעטיגע צוועקע הינטערלאססען.

*(איינע רעטהזעלהאפֿטע מציאה.) אונטער דיעזער איבערשריפֿט בראכטען וויר אין נ"ר 72 דיא נאכריכט, דאס מאן היער אין איינעם מאגאַצין 26 קיסטען וואַארען אים ווערטהע פֿאָן 20000 גילדען געפֿונדען, אָהנע דאס יעמאנד דען איינגענטהימער דערזעלבען אנצוגעבען וואוסטע. נון איזט מאן ערסט יעטצט דאראויף געקאָממען, דאס יענע וואַארען דער אין קאָנקורז געראטהענען גראָססוואַרדיינער פֿירמא „יאקאב אונד העללער" געהאָרען. דיא ביידען קאָמפאַניאָנס זינד שאָן זייט לענגערער צייט איינגעשפּערט, פֿאָר איהרער פֿערהאַפֿטונג וואָללטען זיא היער איהרע וואַארען אין זיכערהייט ברינגען, דאמיט זיא נאָך איהרעם בעפֿרייט-ווערדען ווידער געשעפֿטע מאַכען קאָננען. ערסט פֿאָרגעסטערן וואורדע ווידער אין איינעם צווייטען מאַגאַצין וואַארען אים ווערטהע פֿאָן 18000 גילדען פֿאָרגעפֿונדען, דיא עבענפֿאַללס יענער פֿירמא געהאָרען. מיט דיעזען וואַארען ווירד נון דאס געריכט אללע שולדען יענער פֿירמא דעקען קאָננען.

*(פֿיעל-ווייבעריי.) אין טשאַקאטהורן איזט אונלענגסט דער פֿריהער אין גראָן געוועזענע חזן, נאמענס סאמועל ריבינשטיין אין גלייכער איינענשאַפֿט אנגעשטעללט וואָרדען. אין גראָן האטטע ער זיך אלס לעדיג אויסגעגעבען אונד איינע וויטווע געהייראטעט. בעפֿאָר ער אבער נאָך טשאַקאטהורן רייזטע, ליעס ער זיך פֿאָן דיעזער פֿרויא שיידען, דא ער אויסזיכט האטטע, אין זיינעם נייען אנשטעללונגס-אָרטע איין שאָנעס יונגעס מעדכען צו הייראטען. אין טשאַקאטהורן הייראטעטע ער אויך דיעזעס מעדכען — נון קאם אבער דאָרטהין איין שטעק-בריעף אויס דאנציג מיט דער פֿאָטאָגראַפֿיע דעם חזן, דער דאָרט איינע פֿרויא מיט דרייא קינדערן צוריקליעס. זיין אייגענטליכער נאמע איזט סופֿירער. ער האט וואָהל משנה שם, משנה מקום, אבער ניכט משנה מזל געוועזען, דענן זיין „שלימעם מזל" מאכטע דיא ווייטע רייזע פֿאָן דאנציג נאָך טשאַקאטהורן. — דיא יונגע פֿרויא מוס זיך נון שיידען. דאס „פעסטער שורנאל", וועלכעס דיעזע נאכריכט ברינגט וואונדערט זיך דאריבער, דאס דער חזן דיעזער דריטטען יונגען פֿרויא גט געבען מוססע, דא דאָך דיעזע הייראטה וועגען דער נאָך רעכטליך בעשטעהענדען ערסטען עהע אונגילטיג איזט. — נון דאס „למדנות" פֿאָם „פעסטער שורנאל" מוס גאר ניכט גראָס זיין! — דער שרייבער דיעזער „נאָטיץ" מאג וואָהל איין גראָסער פּאָליטיקער זיין, איין גראָסער „למדן" איזט ער ניכט.

טעלעגראַפֿישע דעפּעשען.

קאָנסטאנטינאָפּעל 27-טען יוני. מאן איזט היער אויף איינע טשערקעססישע פֿערשוואָרונג דער שרעקליכסטען ארט געקאָממען. מאן וואָללטע דיא פּולווער-פֿאַבריק אנצינדען אונד גאַנץ קאָנסטאנטינאָפּעל אין דיא לופֿט שפרענגען. עס וואורדען געסטערן גענען 200 טשערקעססען פֿערהאַפֿטעט.

בעלגראד 27-טען יוני. דיא אמטליכע קריעגס-ערקלערונג אן דיא טירקייא, וויא אויך דיא קריעגס-קונדמאכונג אן דאס פֿאָלק ווערדען שאָן גאַנץ זיכער אונד געוויסס פֿרייטאג, דען 30-טען יוני, ערפֿאָלגען. אם 1-טען יולי ווירד דער בעלאגערונגס-צושטאנד פֿיר גאַנץ סערביען פֿערקינדעט ווערדען. מאָנטענעגראָ איזט אויך שאָן מאַרש- אונד שלאַג-פֿערטיג. דער רעגיערענדע פֿירסט פֿאָן מאָנטענעגראָ בעגיבט זיך אין דען קריעג אונד וועהרענד דעם קריעגעס ווירד דער „סענאט" דיא רעגיערונג פֿיהרען. — יעטצט ערסט שיקט דיא טירקייא פֿאָרטוועהרענד גראָססע ארמעע-אבטהיילונגען נאָך דער סערבישען גרענצע.

☞ וויר געהען זאָמיט קריעגערישען אונד האָכסט ערייגניס-רייכען צייטען ענטגעגען. וויר ווערדען וואהרשיינליך געצוואונגען זיין, היע אונד דא אויך איין עקסטרא-בלאטט הערויסצוגעבען, אָהנע פרייז-ערהאָהונג. דאס איינציגע ערזוכען, דאס וויר אן אונזערע פרענומעראנטען שטעללען, בעשטעהט בלאָס דארין, איהרע אבגעלויפֿענע פרענומעראציאָן רעכטצייטיג ערנייערן צו וואָללען.

געשעפֿטסבעריכט

פעסטער-פרייזע.

געטריידע-געשעפֿט. פֿאָן ווייצען וואורדע געסטערן פֿיעל צו מארקטע געבראכט, דער פֿערקויף וואר גוט. פֿערקויפֿט וואורדען 10000 מעטער-צטר. דיא פרייזע זינד אום ניכטס געפֿאַללען.

ווייצען, טהייס 100 מעטערצטר. 78, ק' 12,50 פֿל., 200 מעטערצטר. 77, ק' 12·77½ פֿל.

ווייצען פער סעפטעמבער-אָקטאָבער 10,50—10,40 גולדען. —

קאָרן פער סעפטעמבער-אָקטאָבער 8,35—8,25 גול.

קוקורוץ פער יוני 5·80 — 5,85 גולדען. — פער יולי-אויגוסט 5,90—5,85 גולד. אללעס פער מעטער-צענטנער.

האפֿער פער הערבסט 7,07—7 גולדען. —

רעפּס. קאָהל-רעפּס פער אויגוסט-סעפטעמבער 16,50-16,25 גולדען. באנאטער פער יולי-אויגוסט 15¼—15½ גולד.

וויענער פרייזע.

וויענער שלאכט-פֿיעהמארקט. דער אויפֿטריעב אויף דעם וויענער שלאכט-פֿיעהמארקטע אם 26-טען ד. מ. בעטרוג 3596 שטיק. דאפֿאָן וואַרען 2184 אונגארישע, 1334 פּאָלנישע אונד 78 דייטשע, אונד דארונטער — וויידע-אָכסען. — דאס געשעפֿט וואר גוט. דיא פרייזע שטעללטען זיך פער 100 קילאָגראמם: אונגארישע אָכסען 51 — 56 גולדען, פּאָלנישע 54—56 גולדען, דייטשע 58 —62 גולדען.

פֿעראנטוואָרטליכער רעדאקטער: מאיר ברי"ר רייז.

פֿרוכט- אונד מעהל-פרייז-טאבעללע.

פֿריכטע	קוואַליטעט פער העקטאָל.	פער 100 קילאָגר.
ווייצען, נייער באנאטער	72·8	10.—10.20
" "	73·7	10.30—10.50
" "	74·6	10.70—10.60
" "	75·5	11.10—11.45
" "	76·4	11.70—11.85
" "	77·3	11.95—12.15
" "	78·3	12.25—12.35
" טהייס	72·8	10·35—10.55
" "	73·7	11·75—10.95
" "	74·6	11.15—11.35
" "	75·5	11.55—11.80
" "	76·4	12.—12.20
" "	77·3	12.25—12.45
" "	78·3	12.50—12.60
" פעסטער באָדען	72·8	9.70—9.80
"	73·7	9.90—10.—
" "	74·6	10.30—10.50
" "	75·5	10.70—10.95
" "	76·4	11.25—11.40
" "	77·3	11.50—11.70
" "	78·3	11.80—11.90
" ווייסענבורגער	72·8	10.35—10.55
" "	73·7	10.75—10.95
" "	74·6	11.15—11.35
" "	75·5	11.55—11.80
" "	76·4	12.—12.20
" "	77·3	12.25—12.45

פֿריכטע	קוואַליטעט פער העקטאָל.	פער 100 קילאָגר.
קאָרן	72	8.60—8.14
גערסטע מאַלץ	62	7.45—6.95
גערסטע פֿוטטער	62	7.85—6.55
האפֿער	41	64 —9.85
קוקורוץ באנאטער		5.90—5.85
אנדערער	73	5.85—5.80
הירזע		6.50—6.10

		פל. 100 קילאָגר.
ווייצען	פער הערבסט	10. 40
	פריהיאהר	—.—
קאָרן	פער הערבסט	8,25—
קוקורוץ	יוני	5,80—
נערסטע		—.—
האפֿער	פער הערבסט	7.——
"	פריהיאהר	—.—
רעפּס		16,25

באללען-מעהל

	פל. קר׳
נוממער 0	24 —
" 1	23 —
" 2	22 —
" 3	21 —
" 4	20 —
" 5	18 50
" 6	16 25
" 7	15 50
" 8	13 —
" 8½	11 —

שפּיריטוס:	
אַלטע מעטהערע פּרימאַוואַרע	30,75
" נייע " קארטאָפֿפֿעל	28,50

קורז-טאבעללע פֿאָם 27. יוני.

געלד-קורז

	פל.	קר׳
זילבער-אַגיאָ	102	20
דוקאַטען	5	82
עסטעררייך-אונגארישעס 8 גולדען גאָלד-שטיק (20 פראַנקס)	9	77
נאַפּאָלעאָנדאָר	9	77
דייטשע רייכסבאַנקנאָטען	60	15
20 מאַרקשטיקע	12	02
מאַסיער רובעל	1	59

לאָזע.

	פל.	קר׳
1839-ער ראָטהשילד-לאָזע גאנצע	248	—
רעסטע " פֿינפֿטעל	245	—
1854-ער 4 פּראָצענטיגע שטאַאטס-לאָזע	108	50
1860-ער " " גאנצע	109	50
רעסטע " פֿינפֿטעל	118	25
1864-ער לאָזע צו 100 גולדען	127	50
רעסטע " 50 "	127	—
טהייס-רעגוליערונגס	20	50
שטעפאַן-לאָזע	17	—
קרעדיט-לאָזע	158	75
קלאַרי-לאָזע צו 40 גולדען	29	25
דאָנוי-דאַמפּפֿשיפֿפֿאַהרטס-לאָזע	95	50
אינסבריקער לאָזע	18	—
קעגלעוויטש " צו 10 גולדען	13	—
קראַקויער " " 20 "	14	50
אָפֿנער " " 40 "	—	—
פּאַלפֿפֿי " " 40 "	29	50
רודאָלפֿ-לאָזע " 10 "	13	50
סאַלם-לאָזע " 40 "	40	—

לאָזע.

	פל.	קר׳
יאַלעקסאַנדרינער לאָזע צו 20 גולדען	17	25
סט. גענאָיס " " 40 "	29	—
מאַנטעקוקולי " " 20 "	17	50
עסטערהאַזי " " 100 "	118	—
רעסטע " " 50 "	58	—
וואַלדשטיין " " 20 "	23	25
ווינדישגרעטץ " " 20 "	23	25
אונגארישע פּרעמיען-לאָזע צו 100 גולד.	69	—
רעסטע צו 50 גולדען	68	50
וויענער לאָזע	96	75

ווערטה-פּאַפּיערע.

	פל.	קר׳
אונגארישע גרונדענטלאַסטונגען	73	50
טעמעשוואַר-באַנאַטער	71	50
זיעבענבירגישע	72	50
גאַליציישע	86	25
בוקאָווינער	84	50
אונגארישע אייזענבאַהן-אנלעהען	95	75
ווייןצעהענט-אבלאָזונגס-אָבליגאַציאָנען	72	—
פּפֿאַנדבריעפֿע דער אונגארישען באָדענקרעדיט צו 5 אונדהאלב פּראָצענט	85	25
דער אונגארישען היפּאָטהעקען באַנק צו 5 אונדהאלב פּראָצענט	79	—
דער אונגארישען אללגעמיינען באָדענקרעדיט-אַנשטאַלט צו 5 אונד איינהאלב פּראָצענט	88	—
רעסטע צו 6 פּראָצענט	88	—
דער פּעסטער קאָממערציאַל-באַנק	89	50

Eigenthümer u. verantwortlicher Redakteur M. REIS

Budapest, 1876. Druck v. M. Burian, Marokkanerhof.

טערבלייבען. אונד דאס איזט אויך גאנץ נאטירליך: אונזער קאיזער ווינשט דען פריעדען, דער רוססישע קאיזער אונטערשטיטצט דען קריעג. ביא זאלך' ענטגעגענגעזעטצטען בעשטרעבונגען איזט איינע פריינדליכע צוזאממענקונפט ניכט דענקבאר. — (נייעסטע נאכריכטען מעלדען, דאס דיעזע צוויא-קאיזער-צוזאממענקונפט דאך שטאטט-פינדען ווערדע.)

* (דיא אללגעמיינע נאָטה אונד דיא שטייערלאסט.) עס העננט דיעסמאל ווירקליך ניכט פאָן דעם אונוויללען דער בעפאָלקערונג אב, דאס דיא שטייערן ניכט פינקטליך איינלויפען. עס טראָגט היעביא דיא אללגעמיינע נאָטה דיא שולד, אין וועלכער דאס ארמע פאָלק שמאכטעט. מאן צאהלט ניכט דיא שטייערן, וויל מאן ניכטס האט. דעסהאלב האָרט מאן יעדען טאג פאָן עקסעקווירונגען. אללײן דיעזע שטייער-עקסעקווירונגען פיהרען דאנן הייפיג צו איינעם בעדויערליכען צוזאממענשטאָסע צווישען פאָלק אונד בעהאָרדען. זאָ ווירד אויס פעטנעהאזא (סאבאלטשער קאָמיטאט) פאָלגענדעס בעריכטעט: דיא היעזיגע בעפאָלקערונג האט געגענווערטיג מיט דער גראָסטען נאָטה צו קעמפפען. דער פראָסט פאָם 21. מאי נעבסט דען הייפיגען האגעל-שלעגען האבען אללע האָפפנונגען אויף איינע גוטע ערנטע פערניכטעט. טראָטצדעם ווערדען דיא שטייערן מיט אללער שטרענגע איינגעטריעבען. מעהרערען בויערן וואורדען פפערדע אונד וואגען פערקויפט. היעריבער ענטשטאנד אונטער דער היעזיגען אָרטס-בעפאָלקערונג איינע גראָסע ערביטטערונג. אלס דער שטייער-עקסעקוטאָר אבענדס אינ'ס ווירטהס-הויז זיך בעגאב, וואָ ער איין וואָהנ-ציממער האטטע, וואורדע ער פאָן דריא עקסעקווירטען בויערן ערגריפפען אונד ערמאָרדעט. דיא מאָרדער ווערדען וואָהל דער שטראפע ניכט ענטגעהען; אבער עס צייגט דיעס דאָך, דאס עס אויך פיר דיא בעהאָרדען ראטהזאם איזט, ביא דען דריקענדען צייטפערהעלטניססען מיט דען שטייער-עקסעקוציאָנען שאָנענדער פאָרצוגעהען. פרייליך בלייבט היער אויך דיא פראגע: וויא זאלל דער שטאאט אָהנע שטייערן לעבען?

* (ער איזט אללײן געגאנגען, קאָממט אבער זאממט פאַמיליע צוריק.) איין היער וואָהנענדער גאָלד-ארבייטער, פאָן געבורט יודע, איזט בערייטס פאָר מעהרערען יאהר-צעהנטען צום כריסטענטהומע איבערגעטרעטען. דער גרונד דיעזער טויפע וואר דיא ליעבע צו איינעם קאטהאָלישען מעדכען, וועלכעס ער דאָך אלס יודע ניכט הייראטען קאָננטע. דער מאנן האט נון בערייטס זעכס קינדער, דיא נאטירליך אללע אים קאטהאָלישען גלויבען ערצאָגען וואָרדען זינד. אבער דיעזע קאטהאָלישע ערציעהונג פערהינדערטע דיא ביידען עלטעסטען טאָכטער ניכט, זיך אין צוויא יידישע יינגלינגע צו פערליעבען, וועלכע אבער קיינע לוסט האבען, זיך מיט דעם טויפ-וואססער בעגליקען צו לאססען. דיא פערליעבטען מעדכען ערקלערטען נון איהרען עלטערן דען פעסטען ענטשלוס, אים דיא יידישען יינגלינגע הייראטען צו קאָננען, צום יודענטהומע איבערטרעטען צו וואָללען. דער פאָטער וואגטע עס ניכט, זיינען טאָכטערן געגענאיבער מיט שטרענגע אויפצוטרעטען, דא יא אויך ער וועגען איינעם ליעבעס-פערהעלטניססעס זיינען גלויבען געוועכסעלט האטטע. וויא אבער פאָן דען ביידען טאָכטערן אויך איינמאל זיך טרעננען? —— דאס ענדע דער געשיכטע איזט, דאס דער גאָלד-ארבייטער, וועלכער איינסט אללײן אים דעם יודענטהומע געטרעטען, נונמעהר זאממט פרויא אונד קינדערן צו דעמזעלבען צוריקקעהרטע.

* (פריעדענס-פערזוכע אים איינגענבליקע דעם קריעגס-אויסברוכעס.) טראָטצדעם דער קריעגס-לערם בערייטס אללע וועלט אין שרעקען פערזעטצט האט, גיבט עס נאָך מעננער, דיא אין דיעזער ערנסטען צייט פיר דען בעקאננטען "פישהאָפ'שען וועלט-פריעדענס-פלאן" איינטרעטען וואָללען. וויא וויר זיינער צייט געמעלדעט, האבען פיעלע מיטגליעדער דעם עסטערריכישען רייכסראטהעס איינע קאָממיססיאָן געוועהלט, אים דאריבער צו בעראטהען, וויא דענן איינע אללגעמיינע אייראָפעאישע קאָנפערענץ איינבערופען ווערדען קאָננטע, אים דען "עווּיגען וועלט-פריעדען" צו זיכערן. דיעזער טאגע היעלט דיעזע קאָממיססיאָן אין וויען איינע זיטצונג אב, אין דער נון דאריבער פערהאנדעלט וואורדע, אב עס ראטהזאם זייא, דיעזע אללגעמיינע אייראָפעאישע פריעדענס-קאָנפערענץ שאָן היער איינצובערופען, דא יעטצט יא דיא וועלט אין קריעגס-געפאהר זיך בעפינדעט. מאנכע בלעטטער לאבטען דיעזע קאָממיססיאָן אים, דא זיא פיר דען פריעדען איינשטעהען וויל, וועלכען אללע שטאאטס-מעננער אייראָפאס צו ערהאלטען ניכט אים שטאנדע וואָרען. דאס איזט אבער האָבסט לעבערליך. דיא שטאאטס-מעננער האבען דען פריעדען ניכט ערהאלטען קאָננען, וויל פיעלע אונטער איהנען "אים געהיימען" דען קריעג אנשטרעבטען. איינע קאָממיססיאָן, אים פירסטען, גראָפען אונד זאָנסטיגען האָכסט געבילדעטען מעננערן בעשטעהענד, דיא עס מיט דעם פריעדען ערנסט מיינט, ווירד אויך צור בעפעסטיגונג דעסזעלבען מאנכעס טהון קאָננען. נאמענטליך דירפטע דאס פריעדענס-ווערק נאך בעענדיגונג דעם געגענווערטיגען אָריענטאלישען קריעגעס געלינגען. — דיא מעכטע, אָב זיעגער אָדער בעזיעגטע, ווערדען ערשאָפפט אונד צו איינעם פריעדענס-שלוססע געוויס זעהר גערנע געניגט זיין.

* (וואס סערביען וויל.) דיא קאָלנישע צייטונג שרייבט, דאס סערביען נור "דעם געלדעס וועגען" דען אייראָפעאישען פריעדען צו שטאָרען זוכט. דיא טירקייא, וועלכע בעקאננטליך עבענפאללס זעלטען "געלד-איבערפלוס" האט, פאָרדערטע פאָן סערביען מיט שטרענגע דיא ריקשטענדיגע שטייער פאָן 225,000 גילדען. אונד דיעזער קליינינקייט וועגען גרייפט סערביען צום שווערטע, אים דיא טירקייא צו בעקריעגען. דאס ערינגערט עבען אן יענען שטודענטען, דער זיינען שניידער, וועלכער מיט דער רעכנונג פיר געליעפערטע קליידונגס-שטיקע ביא איהם ערשיען, פאָן דען שטיעגען היגאבשטירצטע, דאמיט ער זיך דען קראגען אויסברעכע, וואָראן אללע געלד-פאָרדערונגען נאטירליך אויפהאָרען מיססטען. אויך סערביען דענקט זיך: איך ווערדע דער טירקייא דען קראגען ברעכען, דאמיט זיא מיך קינפטיג מיט איהרען שטייער-פאָרדערונגען אין רוהע לאססע. — עס פראגט זיך נור, וואָרום דיא מעכטע, וועלכען דיא ערהאלטונג דעם פריעדענס אם הערצען ליעגט, ניכט ליעבער דיא פאאר גילדען פיר סערביען צוזאממענלעגטען, אים דען קריעג צו פערמיידען. — —

* (דיא סערבישע צוואנגס-אנלייהע.) אין אונזערעם לייט-ארטיקעל האבען וויר בערייטס מיטגעטהיילט, דאס ריסלאנד דער סערבישען רעגיערונג ניכט וועניגער אלס 4 מילליאָנען רובעל צו קריעגס-צוועקען צור פערפיגונג געשטעללט. נון מעלדען דיא בלעטטער, דאס אויך דיא פאָן דער סערבישען רעגיערונג אונטער דען אייגענען בירגערן איינגעליטעטע צוואנגס-אנלייהע פאָן 12 מילליאָנען פראנקס ניכט פאָללקאָממען געניגען ווירד. אן געלד ווירד'ס אלזאָ דעם קליינען סערביען צור געגענווערטיגען קריעגע נאָך אימטער פעהלען.

* (איין סערבישער בישאָף איינגעשפערט.) אם 28-טען דיעזעס, אכט איהר אבענדס, טראָף היער אונטער זיכערער בעגלייטונג דער סערבישע ארכימאנדריט (בישאָף), הערר פעלאגיטש, איין. דערזעלבע איזט וועגען זיינער רעוואָלוציאָנערען אומטריעבע אין זיד-אונגארן זייטענס דער אונגארישען רעגיערונג שאָן פריהער פאָן זיינעם בישאָף-שטוהלע ווענגעיאגט

דאס עס אויף איינעם מאסקען-באלל געברייך איזט, יעדע מאסקע פער "דוא" אנצושפרעכען.)

"ווער ביזט דוא מאסקע?" (שרייט דער גראף, וועלכער אינצווישען הערא נגעשטירמט.)

"ווער איך בין? (ערווידערטע דיא מאסקע) איך בין איין האהן פאָן האָהעם אדעל, מיין קאמם איזט האָך אויפגעריכטעט, איך שטעהע שטאָלץ אויף איינעם מיסט-הויפען, דענן אללעס, אללעס, דאס דוממע פאָלק, דאס אונטער מיר שטעהט, איזט לויטער מיסט; ווענן איך נור וויססטע, וואָ דיא העננע איזט! קיקעריקי!" (אויף דאס פיעלע קיקעריקי-שרייען דרענגטען זיך דיא לייטע העראן אונד דער גראף מוסטע דיא מאסקע ווייטער לויפען לאססען.)

"ביא מיינער זעעלע! (זאגטע אָבערסט ווידלישין, דער אויף דען גראפען הינאיילטע), איך ווערדע אנפאנגען, אן געשפענסטער צו גלויבען. איך לאססע מיר דען פינגער אבשניידען, ווענן דאס קיין געשפענסט איזט."

"אונד איך לאססע מיר דען קאָפף אבשניידען, ווענן דאס קיין אויפערשטאנדענער טאָדטער איזט. איך מוס היגויס, מוס איין גלאז אייז-וואססער טרינקען."

"ליעבע מאסקע! (ריעף עממא נאָכמאלס זעהר איינשמייכעלנד) איך וויים, וואָרום דוא דיך ניכט צו ערקעננען געבען ווילסט; אבער איך געבע דיר מיין עהרען-וואָרט, איך ווערדע דיך ניכט פערראטהען. דוא קעננסט מיך! שפריך!"

"קלאפפס! דיא מויז איזט שאָן געפאנגען!" (ערווידערטע דיא מאסקע).

"לידער! (ריעף עממא) מיין ברודער איזט בערייטס געטויפט!" יעטצט וואוסטע זיא ערסט רעכט, דאס נאָטעל שטיש פאָר איהר שטעהט.

"אונד נאך איינע מויז וויל מאן פאנגען!"

"דיא ווירד זיך לידער ניכט פאנגען לאססען, זיא ווירד זיך זעלבסט געפאנגען געבען."

"אונד ווענן איין אלטער האהן דיא גאנצע מויז-פאללע צערטרימטערט, נאך בעפאָר דיא מויז געפאנגען ווירד?"

"דאצו מוס מאן איין יינגער לאָווע זיין!"

"עממעריל! מיינע שטונדע האט געשלאגען, איך מוס דיא קאָמאָדיע פערלאססען. עס איזט 12 אוהר מיטטערנאכט. נאך דעם היעזיגען מאסקענבאלל-געזעטצען מוסטע איך יעטצט דיא מאסקע הערונטערנעהמען. אלזאָ אדיא! אויף וויעדערזעהען!"

נאך 12 אוהר וואר אויך דיא האהנען-מאסקע נירגענדס צו זעהען, אונד דא נון אויך מעהרערע מאסקירטען איהרע מאסקען הערונטערנאהמען אונד זיך ענטלאַרפּטען, זאָ וואוסטע קיינער, ווער איינגענטליך דיא האהנען-מאסקע וואר. עס האטטע נון דיא צווייטע סעריע דעם טאנצעס בעגאָננען, דער ערסטע טאנץ וואר איין וואלצער אונד צוואר מיט "דאמען-וואהל". (פיעלע אונזערער לעזער זינד וואהרשיינליך קיינע טענצער, ווארען פיעללייכט נאָך ניכט אויף איינעם באללע אונד קעננען דען אויסדרוק דאמען-וואהל ניכט. נון, וויר וואָללען איהנען דיעזען האָכגעלעהרטען אויסדרוק ערקלערען: געוואָהנליך אנגאשירט דאָך דער מאנן דיא דאמע צום טאנצע, אונד דאס הייסט מאן מעננער-וואהל, וויל דער מאנן זיינע טענצערין וועהלט. אויף איינעם באללע, ביים בעגינגע דער צווייטען סעריע דעם טאנצעס, וואס געוואָהנליך נאך מיטטערנאכט געשיעהט, וועהלט דיא דאמע ביים ערסטען וואלצער איהרען טענצער, דער מיט איהר אם מייסטען פאָר מיטטערנאכט טאנצטע — אונד דאס הייסט מאן דאמען-וואהל.)

רעגינא וועהלטע נון דען גראפען העניקספעלד צום טאנצע, דער זיך היעדורך זעהר געשמייכעלט צייגטע. נאך בעענדיגונג דיעזעס טאנצעס זאגטע ער: "אָ, וויא זיס איזט דאס ווירקליך, ווענן דיא דאמע דער וואהל איהרעס הערצענס פאָלגט אונד זיך זעלבסט דען מאנן וועהלט, אָהנע דער שטיממע איהרער עלטערן בלינדלינגס צו געהאָרכען."

"זאגען זיא, גראף! (ערווידערטע רעגינא איין וועניג בעפאנגען) וואס ווירדע דענן איהרע מוטטער היעצו זאגען, ווענן זיא איינע יידין, אָדער אויך איינע געטויפטע יידין, דיא ניכט פאָם אדעל איזט, הייראטען ווירדען?"

"מיינע מוטטער?" ריעף דער גראף שטאָטטערנד אונד פערווירט.

"יא, איהרע מוטטער. זיא האבען פאָן איהרער מוטטער נאָך גאר ניכט געשפּראָכען אונד ערוועהנטען איהרער מיט קיינער זילבע. וואָהנט זיא ניכט מעהר היער?"

דער גראף ערבלייכטע.

"זיא איזט דאָך ניכט געשטאָרבען?" זאגטע רעגינא.

"פריילײן! (ריעף דער גראף, דער זיך מיט אללער געוואלט צו פאססען זוכטע), זיא איזט ניכט געשטאָרבען, איך מוס איהנען אבער געשטעהען, איך וויים ניכט, וואָ זיא זיך בעפינדעט."

(פאָרטזעטצונג פאָלגט.)

ענגלאנד אלס זיעגער הערפארגעהען, דאנן ווירד דיעזער זיעגער וואהרשיינליך דאהין טראכטען, רוסלאנדס מאכט אין אזיען אונד אין דעם אריענטע גענצליך צו פערניכטען, אונד זיא נאך דעם נארדען אינטער דיא אייז - בערען צו פערזעטצען. — מאן קאננטע היער מיט דעם פאליטיזירען זעכס זאלבע בלעטטער אנפיללען; אבער וויר וואללען אונס היער בלאס אויף דיא טהאטזאכען בעשרענקען אונד דיא וייטערען נאכריכטען אבוארטען.

דיא נייען האנדעלס-געזעטצע.

II.

אינדעם וויר אין פאריגער נוממער דיא וויכטיגסטען בעשטיממונגען איבער דיא פירמא-פראטאקאללירונג פערעפפענטליכטען, וואללען וויר יעטצט אינזערען לעזערן אייך יענע בעשטיממונגען דער נייען האנדעלס-געזעטצע מיטטהיילען, וועלכע אויף דיא „האנדעלס-ביכער" זיך בעציעהען.

1) יעדער קויפמאנן איזט פערפפליכטעט, איבער זיין געשעפט געבינדענע ביכער צו פיהרען. דיא בלעטטער מיססען מיט פארטלויפענדען צאהלען פערזעהען זיין. דיא פיהרונג דער ביכער מוס זא איינגעריכטעט זיין, דאס אויס דענזעלבען זאוואהל דיא האנדעלס-געשעפטע, אלס דער שטאנד דעס פערמאגענס לייכט צו ערזעהען זינד. אין דער ביכפיהרונג קאנן מאן זיך יעדער לעבענדיגען שפראכע בעדיענען.

2) ביא דען איינטראגונגען דירפען קיינע לערען צווישענריימע געלאססען ווערדען. דער אינהאלט איינער בערייטס געמאכטען איינצייכנונג דארף ניכט דורכשטריכען ווערדען, דאמיט ער אונלעזערליך ווערדע; עבענזא ווייניג דארף אין איינעם געשעפטס-בוכע איינע שטעללע אדער אין יארט ראדירט ווערדען.

3) ביא בעגינן דעס געשעפטס-בעטריעבעס מוס יעדער קויפמאנן איין „אינווענטאר" אויפנעהמען. אין דיעזעס „אינווענטאר" ווערדען איינגעזייטס דיא גרונדשטיקע, הייזער אונד זאנסטיגע פערמאגענס-געגענשטענדע, מיט גענויער אנגאבע דעס ווערטהעס, דען זעלבע צור צייט דער אייפנאהמע האבען, וויא אויך דאס באאר-געלד אונד אויסשטעהענדע פאדערונגען פערצייכנעט; אנדערזייטס מיססען אויך דיא „שולדען", דיא דער בעטרעפפענדע אן אנדערע צו צאהלען האט, גענויא אנגעגעבען ווערדען. נון פאלגט איין אבשלוס (דיא בילאנץ), אין וועלכעם דאס פערהעלטניס דעס „פערמאגענס" אונד דער „שולדען" קלאר דארגעשטעללט ווירד. — אין זאלבעם „אינווענטאר" מוס יעדעס יאהר ניא צוזאממענגעשטעללט ווערדען. נור ביא זאלכען געשעפטען, וואו דיא צוזאממענשטעללונג איינעס „אינווענטארס" מיט בעזאנדערס גראסען שוויעריגקייטען פערבונדען איזט, גענוגט עס, ווענן דאס „אינווענטאר" דעם וואארענלאגערס בלאס אללע צוויא יאהרע אייפגענאממען ווירד.

4) דאס אינווענטאר אונד דיא בילאנץ קאננען אלליעהרליך אין איינעם היעצו בעשטיממטען בוכע, אדער אייך יעדעסמאל בעזאנדערס אייפגעשטעללט ווערדען. אין לעטצטערעם פאללע מיססען דיעזעלבען געזאממעלט, נאך דער רייהענפאלגע געארדנעט אונד אייפבעוואהרט ווערדען.

5) צווייפעלהאפט: פארדערונגען דירפען, דא מאן ניכט זיכער איזט, דיעזעלבען איינסט הערייננבעקאממען צו קאננען, נור נאך איהרעם וואהרשיינליכען ווערטהע אים „אינווענטאר" פערצייכנעט ווערדען. אינאייגברינגליכע פארדערונגען, דיא דאס פערמאגען יא ניכט פערגראסערן, דירפען אים אינווענטאר גאר קיינע אייפנאהמע פינדען. זינד זעלבע אים לייפע דעס יאהרעס „אינאייגברינגליך" געווארדען, זא מיססען זיא ביא דער נעכסטען צוזאממענשטעללונג דעס „אינווענטארס" געשטריכען ווערדען.

6) פאן דען אבגעזאנדטען האנדעלס-בריעפען מוס איינע קאפיע (אבשריפט) אין איין זאגענאנטעס „קאפיר-בוך" איינגעטראגען ווערדען. עבענזא איזט יעדער קויפמאנן פערפפליכטעט, דיא עמפפאנגענען געשעפטס-בריעפע אייפצובעוואהרען.

7) דיא פפליכט דער אייפבעוואהרונג פיר דיא האנדעלס-ביכער, אינווענטארע, בילאנצען, וויא פיר דיא אבגעזאנדטען אדער עמפפאנגענען געשעפטס-בריעפע איזט פיר דיא דייער פאללער יאהרע פעסטגעזעטצט.

8) ארדנונגסמעסיג געפיהרטע האנדעלס-ביכער ליעפערן איינען גראסען פארטהייל. ביא שטרייטיגקייטען איבער האנדעלס-זאכען האבען איהרע איינצייכנונגען דיא געלטונג איינעס „אונפאללשטענדיגען בעווייזעס", וועלכער דורך דען אייד אדער דורך אנדערע בעוויז-מיטטעל „ערגענצט" ווערדען קאנן. דיעזע בעוויז-קראפט האבען דיא איינצייכנונגען דער האנדעלס-ביכער ביא שטרייטיגקייטען מיט קויפרייטען פאללע צעהן יאהרע, זייט דעם טאגע, אן דעם דיא איינצייכנונג געמאכט ווארדע; ביא שטרייטיגקייטען מיט ניכט-קויפלייטען יעדאך בלאס צוויא יאהרע.

9) עס איזט יעדאך פיעלעס היעביא דעם ריכטער איבערלאססען, אב ער איינעם האנדעלס-ביכע גראסערע אדער געריננערע גלויבווירדיגקייט ביילעגען וויללע. דאס איזט נאמענטליך דער פאלל אין זאלכען שטרייטפעללען, וואו דיא איינע פארטייא אין איהרעם בוכע דען שטרייטיגען געגענשטאנד אנדערס איינגעטראגען האט, אלס איהרע געגענ-פארטייא. דא קאנן דער ריכטער ענטוועדער ביידע ביכער פערווערפען, אדער אבער דעם בוכע דער איינען פארטייא מעהר גלייבען שענקען, אלס דען אייפצייכנונגען דער אנדערן פארטייא.

10) ווענן דיא איינטראגונג אין דיא האנדעלס-ביכער ניכט דורך דען שעף זעלבסט, זאנדערן דורך איינען געהילפען (בוכהאלטער אדער קאממיס) געשיעהט, זא האבען דיא ביכער דעסהאלב איהרע גלויבווירדיגקייט ניכט איינגעביסט.

11) ווענן ביא איינער שטרייטזאכע איינע פארטייא דיא פארלעגונג דער ביכער דער געגענ-פארטייא פערלאנגט, זא קאנן דער ריכטער דיעס אנארדנען. וויל דיעזע יעדאך איהרע ביכער ניכט פארלעגען, זא גילט דיעס אלס בעוויז, דאס זיא „אים אונרעכטע" איזט. איבריגענס האט נור דער ריכטער אדער דער עקספערטע (דאס הייסט: דער זאכפערשטענדיגע, דען דאס געריכט צור פריפונג דער אנגעלעגענהייט בערופט), דאס רעכט, אין דען גאנצען אינהאלט דער ביכער איינזיכט צו נעהמען; דיא שטרייטיגע פארטייא יעדאך דארף נור אין יענע איינטראגונג איינזיכט נעהמען, וועלכע דען שטרייטיגען געגענשטאנד בעטריפפט.

12) אין ערבשאפטס-אנגעלעגענהייטען, וויא ביא געזעללשאפטס-טהיילונגס-זאכען אונד ביא קאנקורזען קאנן דיא בעקאנטמאכונג דעס פאללשטענדיגען אינהאלטעס דער געשעפטס-ביכער פאם געריכטע אנגעארדנעט ווערדען. — —

וויר ווערדען ביא געלעגענהייט אייך דיא בעשטיממונגען דער נייען האנדעלס-געזעטצע איבער דיא „האנדעלס-געריכטע" נאכטראגען, וויל דיעזע אים פאללע פאן פראצעססען יעדעס געשעפטס-מאננעס פאן גראסטער וויכטיגקייט זינד.

פערשיעדענע נייאיגקייטען.

*) (קיינע מאנארכען-בעגעגנונג.) וויר האבען וויעדערהאלט בעריכטעט, דאס איינע צוזאממענקונפט אונזערעס מאנארכען מיט דעם רוססישען קאיזער אין רייכשטאדט (באהמען) בעשטיממט ווארד. דיעזע צוזאממענקונפט ווירדע בערייטס איינמאל פערשאבען. וויא נון געמעלדעט ווירד, דירפטע אין פאלגע דעם סערביש-טירקישען קריעגעס דיא בעאבזיכטיגטע צוזאממענקונפט דער ביידען מאנארכען גענצליך אונ-

---

פאלליעטאן.

רייכטהום אונד יודענטהום.

(29-טע פארטזעטצונג.)

רעגינא מוסטע מעהרערע יונגע לייטע אונד דאמען אנשפרעכען אונד בעגריסען, וויא זיא זיך דענן הייטע אונטערהאלטען. גראף העניקפעלד ווארדע אונגעדולדיג. נאך איינעם טאנצע זעטצטע ער זיך מיט איהר אויף איינען דיוואן אונד מאכטע איהר פארווירפע, דאס זיא הייטע דען איבריגען געסטען מעהר אויפמערקזאמקייט שענקע אלס איהם. —

„איך געהארע הייטע דער געזעללשאפט אונזערער געסטע אן!" ערוויעדערטע רעגינא.

„„א, רעגינא! ווערדע איך נון פראגען דירפען: וואנן ווערדען זיא מיר געהארען?""

„ווא זינד גראף!"

„„איין מענש בין איך מיט איינעם פיהלענדען אונד ליעבענדען הערצען. א רעגינא! וועניגסטענס אין דיעזעם אויגענבליקע לאססען זיא אונס יעדע שראנקע פערגעססען, לאססען זיא אונס ליעבער הערץ אין הערץ, זעעלע אין זעעלע ריקהאלטסלאז ערגיעססען. ווארום נעטריעען וויר אונס ניכט אויסצושפרעכען, וואס אונזער הערץ בעוועגט? ווארום זינד וויר זא קלייגליך, אונס פאר דער געוואלט דער ליעבע צו פירכטען? געהארכען וויר דער שטיממע אונזערעס הערצענס! . . .

„ניכט אללעס קאנן געשעהען, וואס דאס הערץ ווינשט." —

„„פערטרייען זיא מיר. נור געוואהנליכע פרייען שרעקען פאר דעם אפפער. דאס דיא ליעבע פאדערט. צוריק; זיא אבער געהארען צו דען האהערן נאטורען. פאסען זיא מוטה, ווערפען זיא יעדעס הינדערניס אויס דעם וועגע. זייען זיא ערהאבען איבער פארורטהיילע, וועלכע דאס דומטע פאלק נור נאך עהרט. דאס געזעטץ איזט נור פיר דיא ניעדערע פאלקס-קלאססע געשאפפען, וויר אבער קאננען אונס דאריבער הינוועגזעטצען.""

„זיא שפרעכען עטוואס צו געהיימניספאלל (ערוויעדערטע רעגינא), וואס מיינען זיא היעמיט?

„„נון, איך גלייבע דייטליך געשפראכען צו האבען. זא לאנגע זיא יידין זינד, ווערדען איהרע עלטערן אין אונזערע הייראטה ניכט איינוויללינגען; ווענן זיא זיך אבער פריהער טויפען, ווערדען זיך איהרע עלטערן אינס אונפערמיידליכע פיגען מיססען, אונד נאך פראה זיין, דאס ענדליך דאך איין גראף איהרע געטויפטע טאכטער הייראטעט.""

„קיקעריקי! גראף שפיינג-אינס-פעלד מיט וויינער „ליעבע אויס ראכע!" ווארטע, ווארטע נור, דער האהן האט אויף דעם ראכע נאך ניכט געקרעהט; וואָ איזט דענן דיא הענגע? קיקעריקי!"

זא האָרטע פלאטצליך דער גראף הינטער זיינעם ריקען רופען. ער ווארד בלאס וויא דער טאד. יא ער וואר איינער אהנמאכט נאהע. ער ווענדעטע זיך אום, עס וואר דיא האהנען-מאסקע. רעגינא וואוסטע זיך דען פלאטצליכען שרעק דעס גראפען ניכט צו דייטען. „וואס? (ריעף דער גראף מיט קראמפפהאפטער שטיממע) זינד דיא טאָרטען אויפגעשטאנדען? ערהעבען זיך דיא לענגסט פערוועזטערטען געביינע אויס דער ערדע אונד נעהמען איינע מענשענגעשטאלט אן? ווירד מיך דענן דיעזעס געשפענסט ביז אין דען טאד פערפאלגען? נידער מיט איהם!""

דער גראף שפראנג ווירקליך אויף. רעגינא היעלט איהן צוריק. „וואס איזט מיט איהנען! (פראגטע זיא) וואס וואללען זיא בעגינגען? האט זיא דענן דיא מאסקע בעליידיגט? אויך דיא מאסקען האבען איהרע רעכטע, ווענן זיא קיינען נאמען נעננען, דארף מאן איהנען ניכטס אנהאבען. דיעזע מאסקע אבער נאננטע יא איהרען נאמען ניכט." —

„„קעננען זיא דיעזע מאסקע?""

„ניין! נאך מיטטערנאכט ווירד מאן דיא מאסקען הערונטערנעהמען, דאנן ווערדען וויר דיא פריהער מאסקירטען ערקעננען."

דער גראף ווארדע וויעדער רוהיג. עממא אבער, וועלכע פאן דיעזער האהנען-מאסקע יעטצט מעהרערע ווארטע הארטע, ערקאננטע דיא מאסקע אונד איילטע אויף זיא צו. „ליעבע מאסקע (זאגטע עממא) איך קעננע דיך, איך מוס אללעס וויססען, אללעס!"

דיא מאסקע שוויעג אונד שטעללטע זיך בעפרעמדענד. עממא אבער ליעס זיך ניכט אבשרעקען אונד זאגטע:

„יא, יא, איך ווערדע דיך ניכט מעהר פערקעננען, דוא ביזט עס! אלס איך דיר אים וואלדע דען בריעף מיינעס ברודערס צייגטע, אונד אלס דוא דען נאמען העניקספעלד לאזעסט, ייעפסטע דוא דאסועלבע, וואס דוא יעטצט גערופען. איך פערשטאנד דיך וואהל דאמאלס ניכט, אונד פערשטעהע דיך אויך נאך הייטע ניכט; אבער דוא ביזט עס דאך! שפריך דאך!" (וויר מיססען היער בעמערקען,